

MAGYAR MINT MÁSODIK NYELV

TANTERV

A TANTÁRGY NEVE: magyar mint második nyelv

Alapfokú szakiskolai képzés (164 óra)

KÉSZÍTETTE A TANTÁRGYI TANTERVI BIZOTTSÁG:

Készítették a magyar tantervi bizottság magyar mint második nyelvi csoportjának a tagjai:

dr. Annamária Gróf, Društvo pedagoških delavcev dvojezičnih šol in vrtcev Prekmurja - *Muravidéki Pedagógusok Egyesülete*;

Aleksandra Horvat, Dvojezična srednja šola Lendava - *Kétnyelvű Középiskola, Lendva*.

A MAGYAR SZÖVEG NYELVI LEKTORA: dr. Anna Kollath

GRAFIKAI TERVEZÉS: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

KIADJA A: Nevelésügyi és Oktatási Minisztérium és az SZK Oktatási Intézete

A NEVELÉSÜGYI ÉS OKTATÁSI MINISZTERIUM RÉSZÉRŐL: dr. Vinko Logaj

AZ SZK OKTATÁSI INTÉZETE RÉSZÉRŐL: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

ONLINE KIADÁS

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/katalogi_znanja/2026/kz-magyar-mint-masodik-nyelv-npi-dv.pdf

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 260064259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:si:hbz:5-64259)

ISBN 978-961-03-1281-9 (PDF)

Strokovni svet RS za poklicno in strokovno izobraževanje je na svoji 211. seji, dne 18. 4. 2025, določil Katalog znanj Magyar mint második nyelv za izobraževalne programe nižjega poklicnega izobraževanja za izvajanje na narodno mešanem območju Prekmurja.

NEVEZD MEG! – NE ADD EL! – ÍGY ADD TOVÁBB!

A képzési programok megújítása a kulcsfontosságú programdokumentumok (az óvodai, az általános és a középiskolai tantervek) korszerűsítésével.

HOGYAN IGAZODJAK EL?

TIPIKUS OLDALAK

Az egyes témák tartalmi keret vagy más tantárgyspecifikus elv szerinti szerveződés alapján jöttek létre. A témák tehát olyan – a tantárgy céljain alapuló – témakörök, készség- vagy képességterületek, didaktikai egységek, konceptusok, amelyeket a tanulás folyamatában a diákoknál szeretnénk fejleszteni, illetve kiépíteni.

A téma típusa:
Kötelező
Választható

A téma leírása – keretet
adva a céloknak –
kiemeli a legfontosabb
ismérveket.

A téma kiegészítő magyarázata
tartalmazhatja a téma
konceptióját, iránymutatásokat
és/vagy utasításokat
adhat a téma tartalmára,
típusára, bontására, címére,
időtartamára, tevékenységeire,
a tevékenységek
végrehajtására, az oktatási
segédeszközökre, illetve más,
a téma szempontjából fontos
dologra vonatkozóan.

A TÉMA CÍME

KÖTELEZŐ

A TÉMA LEÍRÁSA

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscllab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaioem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi ilisqui ipidel escim reprat.

A TÉMA KIEGÉSZÍTŐ MAGYARÁZATA

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti connihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit eaquasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaeped quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusciisita dolorrum volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

A **KC** jelölés a közös célok területeinek kulcscéljait jelöli.

A sorszám a közös célokat összefoglaló táblázatra utal.

CÉLOK CSOPORTJÁNAK A CÍME

CÉLOK

A **K** betű a kötelező célokat jelöli.

A **V** a dönlt betűkkel irt választható célokat jelöli.

- K:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
V: Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui. **KC** (2.2.2.1)
V: Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.
K: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **KC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

- » Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorum quasimus mo mi.
- » Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
- » **Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- » **Ut fuga. Nemperum fuga.**
- » Ma vellaut quatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- » Omnim ut doluptur, quam consequi.
- » Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorum quasimus mo mi.
- » Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
- » Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- » Ut fuga. Nemperum fuga.

FOGALMAK:

- ☐ laborerat voluptiurem ☐ veligna tessint ☐ laborerat voluptiurem ☐ veligna tessint
☐ veligna tessint ☐ laborerat voluptiurem ☐ veligna tessint

9 Gimnázium | matematika

Elsősorban azok a fogalmak, amelyeket a diáknak ismernie vagy értenie (és/ vagy értelemszerűen használnia) kell, de szerepelhetnek köztük ajánlott fogalmak is. A (szak)kifejezések gyűjteménye teszi teljessé az egyes témákat, és nagyban segíti a tanárt az oktatási munka megtervezésében. Tartalmazza az egyes témák szakterminológiájának elvárt ismeretét az oktatás adott szakaszában.

FORRÁS- ÉS IRODALOMJEGYZÉK FEJEZETENKÉNT

Az adott témához
felhasznált forrás- és
irodalomjegyzék.

A TÉMA CÍME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

CÉLOK CSOPORTJÁNAK A CÍME

A célok csoportjához felhasznált
forrás- és irodalomjegyzék.

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaborest quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

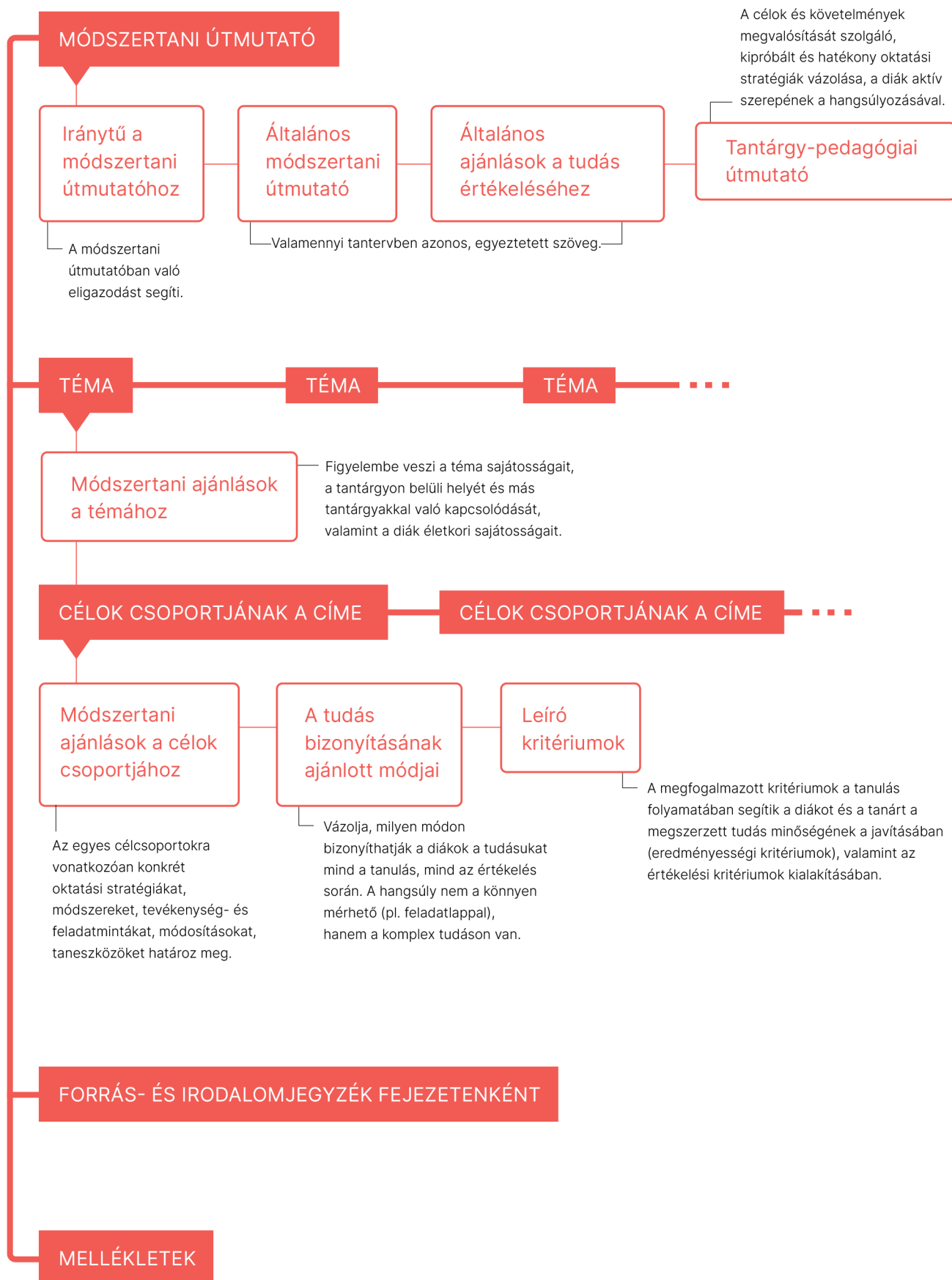
CÉLOK CSOPORTJÁNAK A CÍME

- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Külső link

HOGYAN IGAZODJAK EL?

A MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ FELEPÍTÉSE

TARTALOMJEGYZÉK

A TANTÁRGY MEGHATÁROZÁSA.....	8	MELLÉKLETEK	45
A tantárgy rendeltetése	8		
Tantárgyi irányelvek	8		
TÉMÁK, CÉLOK, KÖVETELMÉNYEK	10		
SZÖVEGÉRTÉS.....	11		
Hallott szöveg megértése - A2	12		
Hallott szöveg megértése - A1	14		
Audiovizuális anyagok megértése - A2	15		
Audiovizuális anyagok megértése - A1	16		
Olvasott szöveg értése - A1	17		
Olvasott szöveg értése - A2	19		
SZÖVEGALKOTÁS	21		
Szóbeli szövegalkotás - A2	22		
Szóbeli szövegalkotás - A1	24		
Írásbeli szövegalkotás - A2	25		
Írásbeli szövegalkotás - A1	26		
INTERAKCIÓ	27		
Szóbeli interakció - A2	27		
Szóbeli interakció - A1	29		
Írásbeli és online interakció - A2	30		
Írásbeli és online interakció - A1	31		
KÖZVETÍTÉS, TÖBBNYELVŰSÉG ÉS MULTIKULTURALITÁS	32		
Közvetítés - A2	33		
Közvetítés - A1	35		
Többnyelvűség és multikulturalitás - A2	37		
Többnyelvűség és multikulturalitás - A1	38		
KOMMUNIKATÍV NYELVI KOMPETENCIA	39		
Nyelvi kompetencia - A2	40		
Nyelvi kompetencia - A1	41		
Szociolingvisztikai és pragmatikai kompetencia - A2	42		
Szociolingvisztikai és pragmatikai kompetencia - A1	43		
FORRÁS- ÉS IRODALOMJEGYZÉK FEJEZETENKÉNT	44		

A TANTÁRGY MEGHATÁROZÁSA

A TANTÁRGY RENDELTETÉSE

A Szlovén Köztársaság Alkotmánya védi és garantálja a két őshonos – a muravidéki magyar és a tengeremelléki olasz – közösség jogait, így a Muravidék nemzetiségileg vegyesen lakott területén a szlovén államnyelv mellett a magyar is hivatalos nyelv. Szlovéniában a két őshonos nemzeti közösségnek joga van a saját nyelvén történő oktatáshoz. A magyar nyelv a kétnyelvű középiskolában tantárgy és tanítási nyelv is egyben, a magyar anyanyelvű diákoknak az első nyelve, a szlovén, illetve más anyanyelvű diákoknak pedig a második nyelve. A kétnyelvű középiskolai programokba szlovén tannyelvű általános iskolát végzett tanulók is beiratkozhatnak, akik számára a magyar mint második nyelv oktatása valamennyi évfolyamon külső differenciálással valósul meg, többnyire az idegen nyelv módszertana szerint.

A magyar nyelv tanulásának biztosítása a kétnyelvű középiskolában, illetve a mindennapos használata a Muravidéken lehetővé teszi a többségi nemzet tagjai számára, hogy a magyart második nyelvként tanulhassák, így erősítve a kultúrák közötti párbeszédet, illetve elősegítve a magyar kultúrához és nyelvhez való pozitív hozzáállás kialakulását. Magyarország közelsége, valamint gazdasági és idegenforgalmi szempontok miatt is fontos a régió nyelveinek a tanulása, ismerete.

A magyar mint második nyelv tantárgynak tehát különösen fontos szerepe van egymás megértésében, elfogadásában, a nyelvi és kulturális értékek kölcsönös elfogadásában, a szomszédos országok és kultúrák közötti mélyebb tisztelet megteremtésében Európa népeinek többnyelvű közösségében.

TANTÁRGYI IRÁNYELVEK

A magyar mint második nyelv tanításának célja művelt, más nyelvekkel, kultúrákkal és népekkel toleráns nyelvhasználók nevelése. A diákok a köznyelvet elsajátítva funkcionális nyelvhasználókká válnak a mindennapi magyar nyelvű kommunikációs helyzetekben. A szövegértés és -alkotás, az interakció, a közvetítés, a többnyelvűség és multikulturalitás, valamint a kommunikatív nyelvi kompetencia témák tevékenységei és stratégiái a diák aktív szerepét segítik elő a tanulás minden szakaszában. A magyar mint második nyelv tanulása során a tanuló a mindennapos, autentikus nyelvvel ismerkedik, illetve foglalkozik, a tanórai tevékenységek arra

ösztönzik, hogy hasznos, együttműködésen alapuló feladatokat oldjon meg, amelyek nem csak grammatikaközpontúak.

A kétéves alapfokú szakképzés programjaiban a diákok elérik a Közös Európai Referenciakeret A2-es, illetve A1-es szintjét; továbbá tudatosítják a helyi nyelvváltozat és a köznyelv közti kapcsolatokat és különbségeket; betekintést nyernek a magyar művelődéstörténetbe és irodalomba. A közös célokat (nyelv, állampolgárság, kultúra és művészetek; fenntartható fejlődés; egészség és jóllét; digitális kompetencia, vállalkozói kompetencia) felölelő tantárgyközi tevékenységek, valamint a projekt- és problémaalapú feladatok lehetővé teszik a diák számára, hogy integrált, összetettebb és fenntarthatóbb ismereteket szerezzen.

A tantárgy feladata az élethosszig tartó tanulásra való felkészítés, illetve az olyan munkahelyek betöltését szolgáló nyelvi képzés, amelyeknél kötelező vagy hasznos a magyar nyelv ismerete.

TÉMÁK, CÉLOK, KÖVETELMÉNYEK

SZÖVEGÉRTÉS

KÖTELEZŐ

A TÉMA LEÍRÁSA

A magyar nyelvű szövegek megértése folyamatosan jelen van a diákok életében a kétnyelvű középiskolában, illetve a nemzetiségileg vegyesen lakott területen. A magyar mint második nyelvi tanórákon három módon jelenik meg: a beszéd megértése, az audiovizuális anyagok megtekintése és az írott szövegek olvasásakor, illetve értelmezésekor. Magában foglalja a mindennapi és a diák adott jövőbeli szakmájához tartozó egyszerűbb szakszövegek befogadását, feldolgozását és megértését.

A szóbeli szövegértés, az audiovizuális megfigyelés és az olvasott szöveg értése során a kétéves szakiskolai programban a diák A2-es (magyar mint második nyelv) fejleszti az auditív érzékenységet, A1-es (magyar mint második nyelv külső differenciálás) szinten pedig először felismeri és megpróbálja azonosítani a nyelv sajátosságait. Mindkét szinten fejleszti a hallásértési stratégiáját és a hallásértési képességét, kialakít egy alapvető nyelvi repertoárt, amely A1-es szinten tartalmaz néhány egyszerű nyelvi szerkezetet, A2-es szinten pedig elegendő az alapvető kommunikációs igények kifejezésére. A2-es szinten igyekszik eredeti, autentikus magyar nyelvű szövegeket olvasni (történetleírás, utasítások, plakátok stb.), A1-es szinten is próbál autentikus anyagokat megérteni, de még sok a tanár által alkotott, egyszerű szöveg, ezekkel a diák fejleszti interkulturális érzékenységét, és nyitottá válik a magyar nyelv és kultúra befogadására. A diák megérti az osztálytermi kommunikációt és a környezetében előforduló mindennapi kifejezéseket, és szívesen hallgat magyar nyelvű szövegeket. Ennek során tudatosítja az udvarias kommunikáció összetevőit, és megtanulja felismerni és használni az alapvető kulturális elemeket. Olyan befogadói stratégiákat is fejleszt, mint például az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése, és megtanulja felismerni a rövid és egyszerű szövegek típusait (elbeszélés, vers, reklám...) és tulajdonságait. A téma tárgyalása során a nyelvi befogadás receptív szintje kap hangsúlyt.

A TÉMA KIEGÉSZÍTŐ MAGYARÁZATA

A téma három részre tagolódik: hallás utáni szövegek, audiovizuális anyagok és olvasott szövegek megértése.

A diák egyszerű hangzó szövegek megértését gyakorolja a magyar nyelvű beszéd és felvételtől hallgatott rövid szövegek segítségével. Sok esetben a tanári közlést kell megértenie, ám ügyelni kell arra, hogy más beszélő közlése vagy narrátor által felolvasott szöveg is helyet kapjon a tanórán.

Az audiovizuális anyagok megtekintése magában foglalja a hangzó szövegek, a képpel ellátott hangzó anyagok (videoklipek, prezentációk) és a mozgóképpel ellátott anyagok (filmrészletek felirattal, reklámok, időjárás-jelentés...) megértését, amelyek színesítik a tanítási folyamatot, és a diákok mindennapi valóságának szerves részei. Előnyük, hogy az A2-es és A1-es szinteken a képesség nagyban segíti a megértést.

Az olvasott szöveg értése során a diák a tárgyalt témakörökhöz kapcsolódó rövid, egyszerű nyelvezetű, illusztrációkkal ellátott szövegeket fogad be, valamint művészi szövegeket is olvas, hogy fejlessze kulturális nyitottságát és mások elfogadásának képességét, miközben felismeri a sokféleséget mind a közvetlen (osztály, társak, család), mind a tágabb (iskola, helyi közösség, társadalom) környezetében (3.3.1.2). **KC** (3.3.1.2)

A szövegértési stratégiák fejlesztése kulcsfontosságú a hallott vagy írott szövegek, audiovizuális anyagok befogadásához és értelmezéséhez, valamint ahhoz, hogy a diák majd munkavállalóként és felnőttként megállja a helyét a társadalomban, és kritikus, gondolkodó állampolgárrá váljon.

HALLOTT SZÖVEG MEGÉRTÉSE - A2

CÉLOK

A diák:

K: azonosítsa a hangzó szöveg témáját;

K: képes legyen megérteni a megnyilatkozások fő üzenetét;

K: értse meg a tárgyalt témakörökkel kapcsolatos hangzó szövegekben az egyszerű mondatokat és kifejezéseket;

K: fejlessze az aktív hallgatás, az asszertív kommunikáció, a mások iránti érdeklődés és a másokkal való törődés kifejezésének a készségét;

KC (3.3.2.1)

K: ismerje fel a megszerzett tudás új helyzetekben való aktív alkalmazásának a lehetőségét.

KC (5.3.5.3)

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

» azonosítja a hangzó szöveg témáját;

» ha a közlés világos és lassú, megérti a tárgyalt témakörökkel (pl. **személyekkel, családdal, vásárlással, étkezéssel, időjárással**, közvetlen környezetével, mindennapi tevékenységeivel, szabadidővel, ünnepekkel, forgalommal és utazással, tanulmányokkal, foglalkoztatással) kapcsolatos hangzó szövegben az egyszerű mondatokat és kifejezéseket;

» megérti az **egyszerű útbaigazításokat**;

- » megérti az egyszerű utasításokat az **időpontokról, dátumokról, számokról**, a rutinfeladatokról és az elvégzendő feladatokról;
- » megérti a számokat, árakat és időpontokat egy hangosbemondón, pl. egy vasútállomáson vagy egy üzletben elhangzó közleményben, ha azt lassan és világosan mondják.

FOGALMAK

◦ téma ◦ adat

HALLOTT SZÖVEG MEGÉRTÉSE - A1

CÉLOK

A diák:

K: ismerje fel a hangzó szöveg témáját;

K: ismerje fel a tényyszerű információkat a hangzó szövegben a tárgyalt témakörökben;

K: képes legyen megérteni rövid, világosan megfogalmazott utasításokat;

K: fejlessze az aktív hallgatás, az asszertív kommunikáció, a mások iránti érdeklődés és a másokkal való törődés kifejezésének a készségét;

KC (3.3.2.1)

K: ismerje fel a megszerzett tudás új helyzetekben való aktív alkalmazásának a lehetőségét.

KC (5.3.5.3)

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

» ha a közlés világos és lassú, felismeri az alapvető, tényyszerű információkat (pl. **helyek és időpontok**), a tárgyalt témakörökkel (pl. **személyekkel, családdal**, vásárlással, **étkezéssel, időjárással**, közvetlen környezetével, mindennapi tevékenységeivel, szabadidővel, családi ünnepekkel, közlekedési eszközökkel) kapcsolatos hangzó szövegben a nagyon egyszerű mondatokat és kifejezéseket;

» **megérti** és követi a rövid, **egyszerű**, főleg **tanulással kapcsolatos utasításokat**.

FOGALMAK

◦ táma ◦ adat

AUDIOVIZUÁLIS ANYAGOK MEGÉRTÉSE - A2

CÉLOK

A diák:

K: azonosítsa a témát;

K: globálisan értse meg az audiovizuális anyagokat;

K: törekedjen megérteni a lényeges információkat rövid audiovizuális anyagokban, ezáltal fejlessze az önbizalmát és az önbecsülését;

KC (3.1.2.2)

K: a természeti környezet, az élőlények, valamint a társadalom szempontjából kritikusan ítélje meg a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos információkat.

KC (2.2.1.1)

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

- » megérti az alapvető információkat a rövid, tárgyalt témakörökkel (pl. **személyekkel, családdal, vásárlással, étkezéssel, időjárással**, közvetlen környezetével, mindennapi tevékenységeivel, szabadidővel, ünnepekkel, forgalommal és utazással, tanulmányokkal, foglalkoztatással) kapcsolatos audiovizuális anyagokban;
- » megérti és követni tudja a cselekményt rövid audiovizuális anyagokban, ha a közlés lassú és érthető, és a képanyag segíti a megértést;
- » törekszik a lényeges információk (**ki, mikor, hol**, kivel, **mit csinál**, miért) megértésére rövid audiovizuális anyagokban, ha a közlés lassú és érthető.

FOGALMAK

◦ videoklip, ◦ film, ◦ dokumentumfilm ◦ riport ◦ interjú ◦ szépirodalmi mű ◦ részlet

AUDIOVIZUÁLIS ANYAGOK MEGÉRTÉSE - A1

CÉLOK

A diák:

K: azonosítsa a témát;

K: értse meg a nagyon egyszerű mondatokat és kifejezéseket az audiovizuális anyagokban;

K: törekedjen megérteni a lényeges információkat rövid audiovizuális anyagokban, ezáltal fejlessze az önbizalmát és az önbecsülését;

KC (3.1.2.2)

K: a természeti környezet, az élőlények, valamint a társadalom szempontjából kritikusan ítélje meg a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos információkat.

KC (2.2.1.1)

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

- » megérti az alapvető információkat a rövid, a tárgyalt témakörökkel (pl. **személyekkel, családdal, vásárlással, étkezéssel, időjárással**, közvetlen környezetével, mindennapi tevékenységeivel, szabadidővel, ünnepekkel, forgalommal és utazással) kapcsolatos audiovizuális anyagokban, amennyiben a képanyag segíti a megértést;
- » megérti a konkrét információkat (**ki, mikor, hol, mit csinál**) az ismerős, tárgyalt témakörökről szóló rövid audiovizuális anyagokban, ha a közlés lassú és érthető, és a képanyag nagyban segíti a megértést.

FOGALMAK

◦ videóklip ◦ film ◦ riport ◦ interjú ◦ részlet

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE - A1

CÉLOK

A diák:

K: globálisan értse meg a tárgyalt témakörökkel kapcsolatos, egyszerűbb írott szövegeket, és azonosítsa az adott szöveg témáját;

K: törekedjen megtalálni a konkrét információkat nagyon egyszerű, hétköznapi írott szövegekben;

K: értse meg az egyszerű, rövid (tanulással kapcsolatos) utasításokat;

K: törekedjen megérteni az egyszerű szavakkal leírt, rövid, illusztrált írott szöveget a mindennapi tevékenységekről;

K: szövegek formázása és tipográfiai jellemzői alapján képes legyen azonosítani a szövegtípusokat;

K: legyen tisztában a saját lehetőségeivel és felelősségével a fenntartható fejlődés terén.

KC (2.4.3.1)

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

- » azonosítja a tárgyalt témakörökkel kapcsolatos olvasott szöveg témáját;
- » globálisan megérti a tárgyalt témakörökkel (pl. **személyekkel, családdal, vásárlással, étkezéssel, időjárással, közvetlen környezetével, mindennapi tevékenységeivel, szabadidővel, ünnepekkel, forgalommal és utazással**) kapcsolatos nagyon egyszerű és rövid mondatokat és kifejezéseket az írott szövegben;
- » megtalálja a konkrét információkat (**ki, mikor, hol, mit csinál**) a rövid és nagyon egyszerűen megfogalmazott **képeslapon, ímélben, internetes bejegyzésben, étlapon, reklámújságban**;
- » megérti a mindennapi jeleket és hirdetményeket: nyilvános helyeken, pl. utcán, **étteremben** a piktogram segítségével kifejezett utasításokat, biztonsági figyelmeztetéseket;
- » megérti az alapvető szállodai információkat, pl. az étkezési időket;
- » megérti az egyszerű, rövid, tanulással kapcsolatos utasításokat;
- » megérti a rövid, egyszerű, írott útbaigazításokat;
- » megérti az illusztrált történetek rövid szövegeit, ha a képek nagyban segítik a tartalomra való következtetésben;

» szövegek formázása és tipográfiai jellemzői alapján képes azonosítani az olyan szövegtípusokat, mint a hírek, **reklámok**, **tankönyvek**, chat.

FOGALMAK

◦ reklám ◦ tankönyv ◦ chat ◦ illusztráció

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE - A2

CÉLOK

A diák:

- K:** azonosítsa a témát;
- K:** globálisan értse meg az írott szövegeket;
- K:** találja meg a konkrét információkat egyszerű, hétköznapi írott szövegekben;
- K:** értse meg az egyszerű, rövid utasításokat;
- K:** törekedjen megérteni mindennapi események rövid leírását;
- K:** olvasson rövid, egyszerű nyelvezetű művészi szövegeket;
- K:** szövegek formázása és tipográfiai jellemzői alapján képes legyen azonosítani a szövegtípusokat;
- K:** legyen tisztában a saját lehetőségeivel és felelősségével a fenntartható fejlődés terén.

KC (2.4.3.1)

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

- » azonosítja a tárgyalt témakörökkel kapcsolatos olvasott szöveg témáját;
- » globálisan megérti a tárgyalt témakörökkel (pl. **személyekkel, családdal, vásárlással, étkezéssel, időjárással**, közvetlen környezetével, **mindennapi tevékenységeivel**, szabadidővel, **ünnepekkel**, forgalommal és **utazással**, tanulmányokkal, foglalkoztatással) kapcsolatos szövegeket;
- » megtalálja a konkrét információkat (**ki, mikor, hol**, kivel, **mit csinál**) a rövid és egyszerűen megfogalmazott magánlevélben, **képeslapon**, íméliben, internetes bejegyzésben, hirdetésben, **szórólapon, étlapon, menetrenden, reklámújságban, termékeken szereplő feliratokban**;
- » megérti a mindennapi jeleket és hirdetményeket nyilvános helyeken, pl. utcán, **étteremben** vagy pályaudvaron a piktogram segítségével kifejezett útbaigazításokat, utasításokat, **biztonsági figyelmeztetéseket**;
- » megérti az **alapvető szállodai információkat**, pl. az étkezési időket, mi hol található;
- » megért nagyon egyszerű recepteket;
- » megérti az egyszerű, rövid, a tanulással kapcsolatos írásbeli utasításokat;
- » megérti az egyszerű írott útbaigazításokat;

- » megérti az egyszerű nyelven megfogalmazott, rövid elbeszéléseket;
- » megérti a legfontosabb információkat egy személy (pl. egy híresség) rövid jellemzésében;
- » szövegek formázása és tipográfiai jellemzői alapján képes azonosítani az olyan szövegtípusokat, mint a hírek, **reklámok**, cikkek, **tankönyvek**, **chat** vagy fórumok,
- » a tartalom azonosításakor tud számokat, dátumokat, tulajdonneveket keresni a szövegben.

FOGALMAK

◦ téma ◦ utasítás ◦ piktogram ◦ reklám ◦ tankönyv ◦ chat ◦ illusztráció ◦ vers

SZÖVEGALKOTÁS

KÖTELEZŐ

A TÉMA LEÍRÁSA

A magyar nyelv mint második nyelv tanításának/tanulásának egyik legfontosabb célja, hogy a megtanult nyelvi formákat a diákok szándékaik, gondolataik és érzelmeik kifejezésére valódi élethelyzetekben alkalmazni tudják. Az alkotó tevékenységek nagy társadalmi értékkel bírnak, és fontosak az egyes szakmákban is.

A téma két altémára oszlik: szóbeli és írásbeli szövegalkotásra, ezen kívül a szövegalkotási stratégiák fejlesztése folyamatos része a tanórának. A szóbeli és írásbeli szövegalkotás a megadott témakörökön belül valósul meg, ezen kívül kiegészíthetjük a diákok érdeklődési körének, illetve leendő szakmájának megfelelően.

A szövegek választásakor ügyeljünk arra, hogy egyeztessünk a szaktantárgyakat oktató tanárokkal, hiszen a kétnyelvű oktatás során az egyes szaktantárgyak tárgyalásakor is fejleszteni kell a diákok magyar nyelvű szakszókincsét.

A TÉMA KIEGÉSZÍTŐ MAGYARÁZATA

A magyar mint második nyelvi órákon elsősorban a négy készségterület (beszédértési készség, beszédalkotás, íráskészség, olvasásértés) fejlesztése folyik. A kétéves szakiskolai programokban tanuló diákokat a mindennapi beszédhelyzetek mellett a szakmájukkal, munkájukkal kapcsolatos beszédhelyzetekre készítjük fel. A tanár a szövegértés-értékelések során mindig tartsa szem előtt a program jellegét!

A szövegalkotás során a diákok elsajátítják a szóbeli és írásbeli szövegek megformálásához szükséges megfelelő, az Egységes Európai Referenciakeret által meghatározott A2-es, illetve A1-es szintű szókincset, mondatszerkezeteket, gyakorolják a megfelelő szóválasztást, új kifejezéseket tanulnak és használnak, miközben kulturált nyelvi magatartást tanúsítanak. Képesek szóbeli és írásbeli rövid, egyszerű nyelvezetű szöveget alkotni saját magukról, a közvetlen, illetve tágabb környezetükről a megadott szövegtípusokban. A magyar mint második nyelv tanításának célja a szövegalkotás témájára vonatkozóan a kétnyelvű kétéves szakiskolai programban az, hogy a diákok ne tartsanak a magyar nyelven való megnyilatkozástól, fejlesszék kifejezőkészségüket, és gazdagítsák magyar nyelvi tudásukat.

SZÓBELI SZÖVEGALKOTÁS - A2

CÉLOK

A diák:

K: tudjon bemutatkozni, köszönni és elköszönni, jókívánságot kifejezni, egyszerű útbaigazítást adni;

K: tudja kifejezni a véleményét;

K: ítélje meg az egyén tevékenységeinek a társadalombeli, regionális, nemzeti és globális hatásait;

KC (2.2.1.2)

K: tudjon kérdéseket feltenni, és a neki feltett kérdésekre válaszolni;

K: fejlessze a különböző szövegtípusokban való kifejezőképességét;

KC (1.1.1.1)

K: tudjon rövid, egyszerű beszédeket, prezentációt készíteni ismert témáról;

V: tudjon válaszolni ismert témájú előadással kapcsolatos kérdésekre.

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

» tud köszönni és elköszönni;

» egyszerűen kifejezi érzéseit, **szükségeit**, véleményét;

» képes egyszerű kérdéseket feltenni (a **Ki? Mi? Milyen? Mit csinál? Mit? Hol? Hová? Honnan? Mikor?** kérdőszavakkal);

» tud válaszolni a neki feltett kérdésekre, amelyek a **közvetlen szükségleteire** vagy nagyon ismerős témákra vonatkoznak;

» a következő szövegtípusokban egyszerű, összefüggő mondatokban tud beszélni:

» leírás (**önmaga, a saját tevékenységei**, hobbi);

» bemutatás (**család, lakókörnyezet**, más emberek, napi feladatok, tevékenységek, tervek, tanulmányok);

» jellemzés (helyek, **tárgyak**, állatok);

» **jókívánságot fejez ki születés- és névnapon**, házasságkötéskor, gyermek születésekor;

» egyszerű útbaigazítást tud adni;

» rövid előadást, plakátot és prezentációt (ppt, prezi) tud készíteni, kiszámítható, memorizált tartalommal, a digitális tartalmat képek, zene, videofelvételek vizuális effektusok stb. hozzáadásával gazdagítja ^{KC} (4.3.2.1), az elkészített anyagokat szóban be tudja mutatni, és tud válaszolni az előadással kapcsolatos egyszerű kérdésekre;

FOGALMAK

◦ leírás ◦ jellemzés ◦ bemutatás ◦ előadás ◦ plakát ◦ prezentáció

SZÓBELI SZÖVEGALKOTÁS - A1

CÉLOK

A diák:

K: tudjon bemutatkozni, köszönni és elköszönni, jókívánságot kifejezni;

K: tudjon nagyon egyszerű kérdéseket feltenni, és a neki feltett kérdésekre válaszolni;

K: fejlessze a különböző szövegtípusokban való kifejezőképességét;

KC (1.1.1.1)

V: *ítélje meg az egyén tevékenységeinek a társadalombeli, regionális, nemzeti és globális hatásait.*

KC (2.2.1.2)

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

» tud **köszönni és elköszönni**;

» **be tud mutatkozni**;

» tud gratulálni születésnapon;

» kifejezi alapvető érzéseit, szükségleteit (éhes, szomjas, fáradt, álmos), tetszését, nem tetszését;

» képes egyszerű kérdéseket feltenni (a **Ki? Mi? Milyen? Mit csinál? Mit? Hol?Mikor?** kérdőszavakkal);

» tud válaszolni a neki feltett egyszerű kérdésekre, amelyek a közvetlen szükségleteire (Éhes vagy?, Szomjas vagy?, Fáradt vagy?) vagy nagyon ismerős témákra vonatkoznak;

» a következő szövegtípusokban egyszerű mondatokban tud beszélni:

» leírás: **önmagáról, a saját tevékenységeiről**, hobbija;

» bemutatás: **család, lakókörnyezet**, más emberek, napi feladatok;

» nagyon rövid, egyszerű jellemzés: helyek, **tárgyak**, állatok (**szín és mennyiség**, alapvető tulajdonságok).

FOGALMAK

◦ leírás ◦ bemutatás ◦ jellemzés

ÍRÁSBELI SZÖVEGALKOTÁS - A2

CÉLOK

A diák:

K: tudjon rövid, egyszerű szöveget alkotni a megadott szövegtípusokban, miközben örömet leli az alkotási folyamatban, és örül saját és mások eredményeinek;

KC (1.3.4.1)

K: ismerje fel a saját segítség iránti igényét, és online segítséget is vegyen igénybe (mesterséges intelligencia, fordítóprogramok), valamint a digitális tartalmakat gazdagítsa képek hozzáadásával.

KC (3.3.5.2 | 4.3.2.1)

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

- » a következő szövegtípusokban egyszerű, rövid, viszonylag összefüggő szöveget tud alkotni:
 - » leírás (**önmaga, a saját tevékenységei, hobbi**);
 - » bemutatás (**család, lakókörnyezet**, más emberek, napi feladatok, tevékenységek, tervek, tanulmányok);
 - » jellemzés (helyek, **tárgyak**, állatok);
- » tud üzenetet, képeslapot, **üdvözlőlapot**, rövid, egyszerű magánlevelet írni;
- » minta alapján tud egyszerű Europass-önéletrajzot írni;
- » tud **személyes adatokkal űrlapot kitölteni**.

FOGALMAK

◦ leírás ◦ bemutatás ◦ jellemzés ◦ üzenet ◦ képeslap ◦ üdvözlőlap ◦ magánlevél ◦ önéletrajz ◦ űrlap

ÍRÁSBELI SZÖVEGALKOTÁS - A1

CÉLOK

A diák:

K: tudjon rövid, egyszerű szöveget alkotni a megadott szövegtípusokban, miközben örömet leli az alkotási folyamatban, és örül saját és mások eredményeinek;

KC (1.3.4.1)

K: ismerje fel saját segítség iránti igényét, és online segítséget is vegyen igénybe (mesterséges intelligencia, fordítóprogramok), valamint a digitális tartalmakat gazdagítsa képek hozzáadásával.

KC (3.3.5.2 | 4.3.2.1)

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

- » a következő szövegtípusokban egyszerű mondatokban tud beszélni:
 - » leírás (**önmaga, a saját tevékenységei, hobbi**);
 - » bemutatás (**család, lakókörnyezet**, más emberek, napi feladatok);
 - » nagyon rövid, egyszerű jellemzés (helyek, **tárgyak**, állatok – **szín és mennyiség**, alapvető tulajdonságok);
- » tud üzenetet, képeslapot, üdvözlőlapot írni;
- » tud **személyes adatokkal űrlapot kitölteni**.

FOGALMAK

◦ leírás ◦ bemutatás ◦ jellemzés ◦ üzenet ◦ képeslap ◦ üdvözlőlap ◦ űrlap

INTERAKCIÓ

KÖTELEZŐ

A TÉMA LEÍRÁSA

A beszélt, az írásbeli vagy az online interakció során két vagy több személy közösen hoz létre diskurzust. Az interakció a szövegértés és a szövegalkotás szintézise, de több annál, résztvevői információkat cserélnek, miközben folyamatos visszajelzéseket adnak és kapnak, a kommunikáció ehhez idomul. Legtermészetesebb színtere a beszélgetés, párbeszéd, amikor a kommunikációs folyamatokban résztvevő személyek cserélgetik az adó–vevő szerepét. A sikeres interakcióhoz elengedhetetlenek a stratégiák, figyelni kell a másik félre, hogy releváns közléseket adjunk; meg kell tanulni, hogy mikor cserélhetők fel a szerepek (diskurzusjelölők) – ez az udvarias nyelvi viselkedés elengedhetetlen feltétele –, valamint fejleszteni kell az együttműködési készséget, illetve a további magyarázat kérésének megfogalmazását.

A TÉMA KIEGÉSZÍTŐ MAGYARÁZATA

A diák szóbeli, írásbeli és online módon információkat cserél a beszélgetőtársával vagy beszélgetőtársaival (rövid párbeszéd, beszélgetések ismert témákról, telefonos beszélgetések vagy videóhívások), A2-es szinten szolgáltatásokat és termékeket szerezhet be (internetes rendelés, vásárlás), és levelez másokkal (pl. ímelt, rövid üzenetet ír, egyszerű űrlapokat tölt ki magán- vagy hivatalos célokra).

Az interakciós készség fejlesztése során a digitális és a vállalkozói kompetenciát is fejlesztjük. Az online interakció során a diák különböző digitális technológiák használatával kommunikál ^{KC} (4.2.1.1), miközben alkalmazkodik a kommunikációs elvárásokhoz és szabályokhoz, amelyek egy adott csoportban érvényesek ^{KC} (4.2.5.1). A vállalkozói kompetenciákat is fejlesztik: a hatékony kommunikációt ^{KC} (5.2.4.3), a különböző egyénnel és csoportokkal való együttműködést ^{KC} (5.3.4.1), valamint a megszerzett tudás aktív alkalmazását is gyakorolják ^{KC} (5.3.5.3).

SZÓBELI INTERAKCIÓ - A2

CÉLOK

A diák:

- K:** tudjon nagyon rövid társalgást lebonyolítani;
- K:** tudjon kifejezni és reagálni felkérésekre, javaslatokra és bocsánatkérésre;
- K:** tudjon ismétlést vagy átfogalmazást kérni;

K: ismerje fel, mikor veheti át a társalgásban a szót;

V: *tudjon az okostelefon vagy internetes alkalmazás segítségével nagyon egyszerű kommunikációt folytatni.*

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

- » képes nagyon rövid társalgás lebonyolítására a tárgyalta témakörökben;
- » részt vesz szituációs játékokban a tárgyalta témakörökben;
- » képes **megszólítani, köszönni, és elkészönni**;
- » ismétlést vagy átfogalmazást tud kérni;
- » felismeri, mikor veheti át a társalgásban a szót;
- » egyszerű mondatokkal tud kérni és felajánlani dolgokat;
- » tud bocsánatot kérni és arra reagálni;
- » tud javasolni és javaslatra reagálni;
- » *tud az okostelefon vagy internetes alkalmazás segítségével nagyon egyszerű kommunikációt folytatni a barátaival, például egyszerű híreket cserélni, találkozókat tervezni és szervezni.*

FOGALMAK

◦ beszélgetés ◦ ismétlés ◦ okostelefon ◦ applikáció/alkalmazás

SZÓBELI INTERAKCIÓ - A1

CÉLOK

A diák:

K: vegyen részt egyszerű beszélgetésben;

K: tudjon kapcsolatot létesíteni beszélgetőpartnerével;

K: tudjon ismétlést kérni;

V: tudjon az okostelefon vagy internetes alkalmazás segítségével nagyon egyszerű kommunikációt folytatni.

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

» részt vesz egyszerű szituációs játékokban a tárgyalt témakörökben;

» képes megszólítani, **köszönni**, visszakérdezni, ismétlést kérni;

» tud az okostelefon vagy internetes alkalmazás segítségével nagyon egyszerű, szóbeli kommunikációt folytatni a barátaival.

FOGALMAK

◦ beszélgetés ◦ ismétlés ◦ okostelefon

ÍRÁSBELI ÉS ONLINE INTERAKCIÓ - A2

CÉLOK

A diák:

K: tudjon többféle digitális technológia használatával másokkal kommunikálni:

KC (4.2.1.1)

K: tudjon egyszerű online tranzakciókat végezni;

K: a digitális technológiák és hálózatok használata során igyekezzék az adott csoportban érvényes viselkedési normáknak megfelelni;

KC (4.2.5.1)

K: a digitális környezetben óvja meg személyes és mások adatait, azonosítsa a megbízható digitális szolgáltatásokat.

KC (4.4.2.1)

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

- » tud írásban, **internetes kommunikációs alkalmazások által kapcsolatot tartani**, nagyon egyszerű, érdeklődő kérdéseket feltenni, és nagyon egyszerűen válaszol a kommunikációs partnerrel közös témákra;
- » tud egyszerű online tranzakciókat (például termékrendelés vagy tanfolyamra való jelentkezés) végezni online űrlap vagy kérdőív kitöltésével, személyes adatai megadásával, *a feltételek elfogadásának megerősítésével, további szolgáltatások elutasításával.*

FOGALMAK

◦ írás ◦ személyes adatok ◦ applikáció/alkalmazás ◦ megbízható forrás

ÍRÁSBELI ÉS ONLINE INTERAKCIÓ - A1

CÉLOK

A diák:

K: tudjon többféle digitális technológia használatával egyszerű nyelven másokkal kommunikálni;

KC (4.2.1.1)

K: a digitális technológiák és hálózatok használata során igyekezzék az adott csoportban érvényes viselkedési normáknak megfelelni;

KC (4.2.5.1)

K: a digitális környezetben óvja meg személyes és mások adatait, azonosítsa a megbízható digitális szolgáltatásokat.

KC (4.4.2.1)

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

- » tud ímélben, internetes kommunikációs alkalmazások által kapcsolatot tartani, nagyon egyszerű, érdeklődő kérdéseket feltenni, és megérti a kapott válaszokat;
- » tud online űrlapot kitölteni a személyes adataival.

FOGALMAK

◦ ímél ◦ adat

KÖZVETÍTÉS, TÖBBNYELVŰSÉG ÉS MULTIKULTURALITÁS

KÖTELEZŐ

A TÉMA LEÍRÁSA

A közvetítés téma két nagyobb egységet foglal magában, egyrészt a szövegek közvetítését, illetve az emberi kommunikációhoz elengedhetetlen udvarias nyelvi repertoárt, másrészt az egymás elfogadásához szükséges ismereteket.

A közvetítés során a diáknak magyar nyelvű szöveget kell összefoglalnia szlovén nyelven, vagy választhatóan szlovén nyelvű szöveget magyar nyelven. A közvetítés alapvetően nehéz nyelvi tevékenység, azonban természetes folyamatról van szó, hiszen különösen a kétnyelvű (illetve többnyelvű) környezetben a diák természetesnek éli meg, hogy valaki nem vagy nem jól beszél, érti a másik nyelvet, így segítségre szorul. A közvetítő ezért pozitív szerep, és rendkívüli módon növeli a diák önbizalmát, ha képes a társának vagy egy felnőttnek is segíteni azzal, ha átad egy számára érthető információt a másik félnek. Egyféle összefoglalást, adatok felfogását és szintetizálását, rövid, egyszerű szövegek fordítását kapja feladatként, amely taxonómiailag magas szint, de a nyelvtanulás alapvető része. A nyelvi tudatosság előkészítése is cél, bár a magyar és a szlovén nyelv tipológiájában eltérő, szókincsében azonban vannak kapcsolatok, viszont a szavak írásának eltérését tudatosítani kell.

A mindennapokban elengedhetetlen az udvarias viselkedés és nyelvi megnyilatkozás, ennek tudatosítása a magyarórán, illetve a megfelelő nyelvi repertoár elsajátítása záloga annak, hogy a diák felnőtt munkavállalóként megállja a helyét a társadalomban. Egymás kultúrájának megismerése pedig hozzájárul a békés együttéléshez a nemzetiségileg vegyesen lakott területen, illetve a kétnyelvű középiskola mindennapjaiban.

A TÉMA KIEGÉSZÍTŐ MAGYARÁZATA

A nemzetiségileg vegyesen lakott területen a kétnyelvűség, illetve többnyelvűség (más nemzetiségek jelenléte) és többkultúráság természetes a mindennapokban, a fiatalok ezt megélik a mindennapjaikban, de tudatossá kell tenni azt, hogy felismerjék, megértsék és elfogadják egymás másságát ^{KC} (3.3.1.2), és a későbbiekben megkérdőjelezzék az esetleges előítéleteket, sztereotípiákat, amelyekkel találkoznak.

KÖZVETÍTÉS - A2

CÉLOK

A diák:

K: törekedjen a magyar nyelvű hallott és olvasott szöveget összefoglalni szlovén nyelven;

V: képes legyen szlovénra fordítani a rövid, egyszerű, a tárgyalta témakörökben elhangzó és írott szövegeket;

V: törekedjen szlovén nyelven egyszerű jegyzeteket készíteni egy ismerős témájú, magyar nyelvű előadás során;

K: képes legyen a jelenlévők kívánságait és igényeit közvetíteni;

K: képes legyen elismételni egy egyszerű üzenet lényegét;

K: törekedjen gesztikuláció, rajzok, más nyelvekből származó szavak/kifejezések segítségével összefoglalni a hallottak vagy olvasottak lényegét;

K: törekedjen egyszerű megjegyzésekkel, alkalmi kérdésekkel, nonverbális jelekkel mutatni, hogy követi a beszélgetést;

K: törekedjen rövid, egyszerű kifejezésekkel bevonni résztvevőket a közös feladatvégzésbe;

K: képes legyen a megtanult, egyszerű kifejezéseket használni, hogy együttérzést mutasson, tevékenykedése során tartsa tiszteletben a méltányosságot, az egyenlőség és az együttérzés etikai elveit.

KC (2.1.2.1)

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

» képes rövid, világos, egyszerű magyar nyelvű üzenetek, utasítások és közlések lényegét szlovénul közvetíteni, ha azokat lassan és világosan, egyszerűen fejezik ki magyar nyelven;

» tud magyar nyelvű, mindennapi témákról szóló, egyszerű, olvasott szövegekből konkrét információkat (**ki, hol, mikor, mit csinál, kivel**) közölni szlovénul;

» szóban képes szlovén nyelvre fordítani az egyszerű mondatokban írt, ismerős, hétköznapi témájú magyar nyelvű szövegeket, információkat (pl. rövid híreket, **rövid történeteket**, iskolai közleményeket vagy **utasításokat**)

» képes nagyon rövid, egyszerű, ismerős és mindennapi témájú magyar nyelvű szövegek hozzátétőleges fordítására szlovénra, a leggyakoribb szókinccsel használva; a fordítás a hibák ellenére érthető;

» tud rövid, egyszerű kifejezésekkel (**Gyere!, Csináld!, Indulunk!**) bevonni résztvevőket a közös feladatvégzésbe;

- » képes a jelenlévők magyarul elhangzó személyes kívánságait és szükségleteit, igényeit (**éhes, szomjas, fáradt**, álmos, **beteg**, rosszul van, **fáj valamije**) szlovénul közvetíteni;
- » képes elismételni egy nagyon egyszerű üzenet lényegét a tárgyalt témakörökben, hogy segítsen másoknak megérteni azt;
- » képes a megtanult, egyszerű kifejezéseket használni, hogy együttérzést mutasson.

FOGALMAK

- összefoglalás
- kívánság
- szükséglet
- igény
- utasítás

KÖZVETÍTÉS - A1

CÉLOK

A diák:

V: törekedjen a nagyon egyszerű magyar nyelvű hallott vagy olvasott szöveget összefoglalni szlovén nyelven;

K: képes legyen átírni rövid, nyomtatott vagy olvasható kézírással írt szövegeket;

K: képes legyen a jelenlévők magyarul elhangzó személyes kívánságait és igényeit szlovénul közvetíteni;

K: törekedjen egyszerű megjegyzésekkel, alkalmi kérdésekkel, nonverbális jelekkel mutatni, hogy követi a beszélgetést;

K: egyszerű szavakkal, mozdulatokkal vagy nonverbális jelekkel legyen képes érdeklődést mutatni egy ötlet iránt;

K: törekedjen rövid, egyszerű kifejezésekkel bevonni résztvevőket a közös feladatvégzésbe;

K: képes legyen a megtanult, egyszerű kifejezéseket használni, hogy együttérzést mutasson, tevékenykedése során tartsa tiszteletben a méltányosságot, az egyenlőség és az együttérzés etikai elveit.

KC (2.1.2.1)

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

» képes szlovénul rövid, világos, egyszerű üzenetek, utasítások és közlések lényegét közvetíteni, ha azokat nagyon lassan és világosan, egyszerűen fejezik ki magyar nyelven;

» a tárgyalt témakörökben tud magyar nyelvű, egyszerű, olvasott szövegekből konkrét információkat (Ki?, Hol?, Mikor?, Mit csinál?, Kivel?) közölni szlovénul;

» képes átírni egyszerű, a tárgyalt témakörökről szóló, rövid, nyomtatott vagy olvasható kézírással írt szövegeket;

» képes a jelenlévők magyarul elhangzó személyes kívánságait és igényeit (éhes, szomjas, fáradt, álmos, beteg, rosszul van, fáj valamije) szlovénul közvetíteni;

» rövid, egyszerű kifejezésekkel (Gyere!, Csináld!, Indulunk!) be tud vonni résztvevőket a közös feladatvégzésbe;

» képes a megtanult, egyszerű kifejezéseket használni (Értem., Minden rendben?), hogy együttérzést mutasson.

FOGALMAK

◦ összefoglalás ◦ kívánság ◦ utasítás

TÖBBNYELVŰSÉG ÉS MULTIKULTURALITÁS - A2

CÉLOK

A diák:

K: törekedjen a mindennapi társas érintkezéshez kapcsolódó alapvető kulturális konvenciók azonosítására és használatára;

K: törekedjen megfelelően viselkedni a mindennapi üdvözlések, búcsúzások, köszönetnyilvánítás és bocsánatkérés során;

K: értse meg, hogy a mindennapi helyzetekben tanúsított viselkedését félre is értelmezhetik;

K: tudatosítsa, hogy más kultúrákban más szokások vannak;

K: ismerkedjen a magyar kultúrával, szokásokkal, ünnepekkel;

K: ismerkedjen a pozitív diszkrimináció fogalmával, a magyar nemzeti közösség státuszával és különjogaival;

V: ismerje a Kárpát-medence sokszínűségét nemzetiségi és nyelvi szempontból.

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

» képes a mindennapi társas érintkezéshez kapcsolódó alapvető kulturális konvenciók (pl. különböző üdvözlések, szokások) azonosítására és használatára;

» **nyelvileg megfelelően tud viselkedni a mindennapi üdvözlések, búcsúzások, köszönetnyilvánítás és bocsánatkérés során**, de szokatlan helyzetekben összezavarodhat;

» ismer néhány **magyar ételt**, hungarikumot, találmányt, várost, **szokást**.

FOGALMAK

◦ kétnyelvűség ◦ többnyelvűség ◦ pozitív diszkrimináció ◦ nemzeti közösség ◦ hungarikum ◦ szokás

TÖBBNYELVŰSÉG ÉS MULTIKULTURALITÁS - A1

CÉLOK

A diák:

K: törekedjen a mindennapi társas érintkezéshez kapcsolódó alapvető kulturális konvenciók azonosítására és használatára;

K: törekedjen megfelelően viselkedni a mindennapi üdvözlések, búcsúzások, köszönetnyilvánítás és bocsánatkérés során;

K: tudatosítsa, hogy más kultúrákban más szokások vannak;

K: ismerkedjen a magyar kultúrával, szokásokkal, ünnepekkel;

V: ismerje a Kárpát-medence sokszínűségét nemzetiségi és nyelvi szempontból.

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

» ismer néhány **magyar ételt**, hungarikumot, várost, szokást.

FOGALMAK

◦ hungarikum ◦ szokás

KOMMUNIKATÍV NYELVI KOMPETENCIA

KÖTELEZŐ

A TÉMA LEÍRÁSA

A kommunikatív nyelvi kompetencia magába foglalja a nyelvi, pragmatikai és szociokulturális kompetenciákat. Ezek egymással összefonódnak, valamennyi kommunikációs kompetenciát és témát átfogják, tehát a szövegértést, és -alkotást, az interakciót, a közvetítést, a többnyelvűséget és az interkulturalitást.

A nyelvi kompetencia magában foglalja az összes nyelvi szint ismeretét: a fonéma-, morféma-, lexéma-, szintagma-, mondat- és textémaszintet, ezen kívül a helyesírási ismereteket is.

A szociolingvisztikai kompetencia a nyelv megfelelő használatának képessége különböző társadalmi kontextusokban.

A pragmatikai kompetencia magában foglalja a nyelvhasználat azon szabályainak és stratégiáinak ismeretét, amelyek lehetővé teszik az üzenetek megszervezését és strukturálását, a kommunikációs célokhoz igazítását a személyközi viszonyoknak megfelelően.

A nyelvi kompetencia tehát a nyelvtani ismeretek alkalmazását, a nyelv mint rendszer ismeretét foglalja magában, míg a szociolingvisztikai és pragmatikai kompetencia a nyelv tényleges, adott situációban történő használata feltételeinek ismeretét jelenti.

A TÉMA KIEGÉSZÍTŐ MAGYARÁZATA

A kommunikatív nyelvi kompetencia minden témát érint: a szövegértést és a szövegalkotást – beleértve az interakciót is, amikor az értés és alkotás párhuzamosan van jelen –, a téma nyelvi kidolgozásának képességét, a nyelvi megnyilatkozás új helyzetekhez való igazítását és befogadását, valamint a gondolatok különböző módon való kifejezését, az interakcióban ezen kívül a szerepváltás képességét és az együttműködés elveinek tiszteletben tartását is. A közvetítés során érinti a tartalom pontos közvetítésének képességét, a szöveg összekapcsolásának képességét (koherencia és kohézió), és a kijelentések megalkotásának a képességét.

NYELVI KOMPETENCIA - A2

CÉLOK

A diák:

- K:** törekedjen a magyar hangok helyes kiejtésére;
- K:** törekedjen az érthető beszédre, ismerje az alapvető hangtani szabályokat;
- K:** rendelkezzen elegendő szókinccsel az alapvető és a kommunikációs szükségleteihez;
- K:** képes legyen a szavak csoportjait egyszerű kötőszavakkal összekapcsolni;
- K:** bővítse grammatikai ismereteit, és törekedjen a már megtanult grammatika helyes használatára;
- K:** törekedjen a már tanult helyesírási ismeretek alkalmazására.

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

- » kiejtése érthető a hétköznapi kommunikáció során;
- » törekszik az érthető beszédre, ismeri az alapvető kiejtési és hangtani szabályokat;
- » ismeri a tárgyalt témakörök alapszókincsét, amely egyes szavakból, egyszerű mondatokból és bizonyos konkrét helyzetekhez kapcsolódó kifejezésekből áll;
- » törekszik a tanult grammatikai ismeretek helyes használatára (l. módszertani ajánlások a célok csoportjához!);
- » törekszik a tanult helyesírási ismeretek helyes használatára (l. módszertani ajánlások a célok csoportjához!).

FOGALMAK

- kiejtés
- szókincs
- grammatika
- szöveg
- helyesírás

NYELVI KOMPETENCIA - A1

CÉLOK

A diák:

- K:** törekedjen a magyar hangok helyes kiejtésére;
- K:** rendelkezzen egy alapszókinccsel;
- K:** képes legyen a szavak csoportjait egyszerű kötőszavakkal összekapcsolni;
- K:** alapvető grammatikai ismereteket sajátítson el, és törekedjen a már megtanult grammatika helyes használatára;
- K:** törekedjen elsajátítani egyszerű nyelvtani szerkezeteket és mondatokat;
- K:** törekedjen a már tanult helyesírási ismeretek alkalmazására.

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

- » törekszik a helyes kiejtésre és hangsúlyozásra;
- » ismeri a tárgyalt témakörök nagyon alapvető szókincsét, amely egyes szavakból, nagyon egyszerű mondatokból és bizonyos konkrét helyzetekhez kapcsolódó kifejezésekből áll;
- » elsajátít néhány egyszerű kifejezést és mondatot a tanult témakörökkel kapcsolatban;
- » alapvető grammatikai ismereteket sajátít el (pontosabban I. a módszertani ajánlásokban);
- » törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására (I. módszertani ajánlások a célok csoportjához!).

FOGALMAK

- kiejtés ◦ szókincs ◦ grammatika ◦ szöveg ◦ helyesírás

SZOCIOLINGVISZTIKAI ÉS PRAGMATIKAI KOMPETENCIA

- A2

CÉLOK

A diák:

K: tudjon magázni és tegezni;

K: képes legyen mondanivalóját a kommunikációban résztvevő partnerek személyközi viszonyaihoz igazítani.

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

» képes udvariasan megszólítani másokat;

» tud magázni és tegezni;

» a személyközi viszonyoknak megfelelően törekszik nyelvi repertoárját használni.

FOGALMAK

◦ /

SZOCIOLINGVISZTIKAI ÉS PRAGMATIKAI KOMPETENCIA - A1

CÉLOK

A diák:

K: törekedjen magázni és tegezni.

KÖVETELMÉNYEK

A diák:

» képes udvariasan megszólítani másokat;

» törekszik magázni és tegezni.

FOGALMAK

◦ /

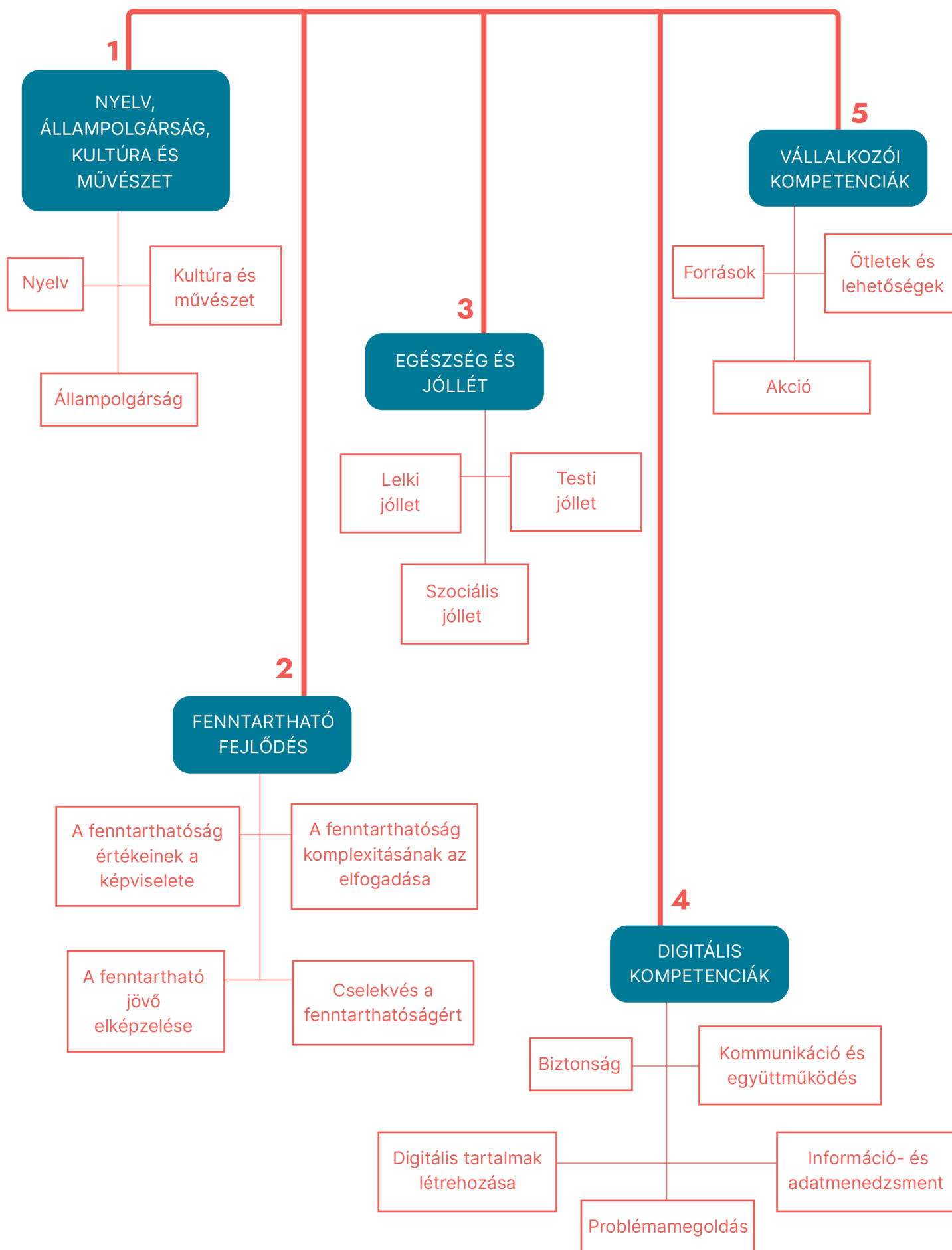
FORRÁS- ÉS IRODALOMJEGYZÉK FEJEZETENKÉNT

MELLÉKLETEK

A KÖZÖS CÉLOK TERÜLETEINEK KULCSCELJAI

1 /// NYELV, ÁLLAMPOLGÁRSÁG, KULTÚRA ÉS MŰVÉSZET

KÖZÖS CÉLOK ÉS A TANTERVEKBE VALÓ BEÉPÍTÉSÜK

C. KIADVÁNY NYOMÁN WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 NYELV

1.1.1 Szakszövegek	1.1.1.1 Fejlessze a különböző szövegtípusokban (dolgozat, poszter, összefoglaló, leírás, beszélgetés stb.) való kifejezőkészségét az egyes tantárgyaknál.
1.1.2 Szaknyelv	1.1.2.1 Legyen tisztában azzal, hogy az egyes tantárgy tartalmainak az elsajátítása egyben a tantárgy szaknyelvi terminológiájának az elsajátítását is jelenti, azaz a nyelv tanulását a fogalmak és a logikai összefüggések szintjén. 1.1.2.2 Fejezze ki magát a tantárgy megfelelő terminológiájának a használatával, ügyelve a szaknyelvhasználat megfelelő szóbeli és írásbeli szintjére.
1.1.3 A nyelv mint rendszer univerzális leírása	1.1.3.1 Minden tantárgynál legyen tisztában a nyelvek közötti hasonlóságokkal és különbségekkel, ezt vegye figyelembe az idegen nyelvű anyagok, a fordítóprogramok, a nagy nyelvi modellek, az automatikusan lefordított weboldalak stb. használatakor is. 1.1.3.2 Fogja fel, hogy a különböző nyelveket hasonló módon írhatjuk le; ezért a tanítási nyelvi órákon szerzett ismereteket alkalmazza az idegennyelv-oktatásban, és fordítva: legyen képes összehasonlítani a tanult nyelveket, és azonosítani a köztük lévő hasonlóságokat és különbségeket.
1.1.4 Az olvasás fontosságának a tudatosítása	1.1.4.1 Minden tantárgynál rendszeresen olvasson, változatos olvasmányokat válasszon, azokat értse meg, alaposan elemezze, és kritikusan értékelje.
1.1.5 A nyelv és az erőszakmentes kommunikáció	1.1.5.1 A kommunikációs készségeit erőszakmentes kommunikációban fejlessze.

1.2 ÁLLAMPOLGÁRSÁG

1.2.1 Az emberi jogoknak és kötelességeknek az állampolgári etika alapvető értékeként és alapjaként való ismerete és elfogadása	1.2.1.1 Az emberi jogokat közös európai és alkotmányosan meghatározott értéként és etikai keretként ismerje fel, értse meg és fogadja el. 1.2.1.2 Fogja fel, hogy az emberi jogok egyetemesek és feltétel nélküliek, továbbá azt, hogy a szabadság és az egyenlőség értékeit érvényesítik. 1.2.1.3 Fogja fel és fogadja el, hogy a jogok létezésének feltétele, hogy tiszteletben tartsuk mások egyenlő jogainak az egyéni kötelezettségét. 1.2.1.4 Fogja fel és fogadja el, hogy mások egyenlő jogai tiszteletben tartásának a kötelessége önmagában véve kötelesség (nem csupán egyéni érdekből származó jog). 1.2.1.5 Az emberi jogokat és kötelességeket úgy értelmezze és fogadja el, mint az emberi méltóság, a méltányosság, az igazság, a törvényesség, a tulajdon, a megkülönböztetésmentesség és a tolerancia tiszteletben tartásának az értékein alapuló valamennyi állampolgár számára közös alapvető etikai (erkölcsi) normát.
1.2.2 Etikai reflexió	1.2.2.1 Ismerje fel, hogy vannak olyan erkölcsi kérdések, amelyekre nincsenek előre adott, mindenki által elfogadott válaszok. 1.2.2.2 Fejlessze az erkölcsi kérdések iránti érzékenységet, a másokkal való gondolkodás képességét azokról.
1.2.3 Együttműködés másokkal a közösségben és a közösségért	1.2.3.1 Működjön együtt másokkal a közös cél érdekében, tegyen és valósítson meg olyan javaslatokat, amelyek minőségi változást hoznak a közösségekben. 1.2.3.2 Saját tevékenykedése során tudatosítsa a demokratikus közösségről való gondoskodás fontosságát, valamint a közösséghez való tartozás jelentőségét saját és mások jóléte érdekében.
1.2.4 Aktív állampolgárság és politikai szerepvállalás	1.2.4.1 A politikának a kihívások közös kezelésében, jóllétünk biztosításában, a kompromisszumkeresésben és a konfliktuskezelésben betöltött pozitív jelentőségét felismerve, ismerje meg a demokratikus politikai szerepvállalás különböző formáit, és kapcsolódjon be az emberek életét befolyásoló politikai folyamatokba.
1.2.5 A kritikus gondolkodáshoz, az aktív állampolgársághoz szükséges tudás	1.2.5.1 Az egyes tantárgyaknál szerzett tudását alkalmazva váljék kritikus és aktív állampolgárrá.

1.3 KULTÚRA ÉS MŰVÉSZET

1.3.1 A kultúra és a művészet befogadása, megélése és értékelése	1.3.1.1 Ösztönösen vagy tudatosan (egyénileg és csoportosan) teremtsen kapcsolatot a kultúrával, a művészettel, a művészi élménnyel és az alkotás folyamatával, felismerve ennél saját megélését, beleélve magát mások tapasztalataiba.
1.3.2 Ismerkedés a kultúrával és a művészettel	1.3.2.1 Ismerkedjen a kultúrával és a művészettel, a művészeti műfajokkal és kifejezőeszközökkel történelmi és kulturális kontextusban.
1.3.3 Önkifejezés a művészetben és a művészetet keresztül	1.3.3.1 Legyen érdeklődő, kutassa az anyagokat és a művészi nyelveket, fejezze ki magát azok segítségével, fejlessze képzelőerejét, mélyítse el és bővítsen ismereteit, nem művészeti területeken is.
1.3.4 Az alkotói folyamat, valamint a kulturális és művészeti eredmények élvezete	1.3.4.1 Lelje örömet az alkotási folyamatban, tudjon örülni saját és mások eredményeinek. 1.3.4.2 Biztonságos, nyitott és támogató tanulási környezetben szabadon fejezze ki kívánságait, valósítsa meg kreatív ötleteit.
1.3.5 Megélem a kultúrát és a művészetet	1.3.5.1 Ápolja értéként a kultúrát és a művészeteket, mind az otthoni, mind az iskolai környezetben, járuljon hozzá az iskola kulturális központként való fejlődéséhez, a kulturális és társadalmi környezetbe való integrációjához.

2 /// FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

KÖZÖS CÉLOK ÉS A TANTERVEKBE VALÓ BEÉPÍTÉSÜK

C. KIADVÁNY NYOMÁN WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 A FENNTARTHATÓSÁG ÉRTÉKEINEK A KÉPVISELETE

2.1.1 A fenntarthatóság értékelése	2.1.1.1 Kritikusan értékelje saját és a társadalom értékeinek a fenntarthatósághoz való viszonyát, jelenlegi képességeire és társadalmi helyzetére való tekintettel.
2.1.2 A méltányosság támogatása	2.1.2.1 Tevékenykedése során tartsa tiszteltben a méltányosságot, az egyenlőség és az együttérzés etikai elveit.
2.1.3 A természet népszerűsítése	2.1.3.1 A természeti rendszerekhez való felelős hozzáállását alapozza azok összetettségének, valamint a természeti és társadalmi rendszerek kapcsolatainak a megértésére.

2.2 A FENNTARTHATÓSÁG KOMPLEXITÁSÁNAK AZ ELFOGADÁSA

2.2.1 Rendszerszintű gondolkodás	2.2.1.1 A kiválasztott problémát holisztikusan közelítse meg, figyelembe véve a környezeti, gazdasági és társadalmi szempontok összefüggéseit. 2.2.1.2 Ítélt meg az egyén és a társadalmi csoportok társadalombeli működésének, valamint a társadalom helyi, regionális, nemzeti és globális szintű működésének a rövid és hosszú távú hatásait.
2.2.2 Kritikai gondolkodás	2.2.2.1 A természeti környezet, az élőlények, valamint a társadalom szempontjából kritikusan ítélte meg a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos információkat, nézeteket és igényeket, figyelembe véve a személyes, társadalmi és kulturális háttér eredményezte különböző nézőpontokat.
2.2.3 A probléma megfogalmazása	2.2.3.1 A probléma megfogalmazásakor vegye figyelembe a probléma jellemzőit (egyértelműség, meghatározottság szempontjából) és a megoldás jellemzőit (meghatározottság, rendszerszintűség szempontjából), valamint a résztvevők bevonását.

2.3 A FENNTARTHATÓ JÖVŐ ELKÉPZELÉSE

2.3.1 Műveltség a jövőért	2.3.1.1 Ismeretei, a tudományos megállapítások és a fenntarthatósági értékek alapján ért meg és értékeli a lehetséges, valószínűsíthető és elvárt fenntartható jövőképeket (forgatókönyveket). 2.3.1.2 Értékeli az elvárt fenntartható jövő eléréséhez szükséges intézkedéseket.
2.3.2 Rugalmasság	2.3.2.1 A fenntartható jövőre törekedve vállaljon kockázatokat, a bizonytalanságok ellenére is tudjon alkalmazkodni, cselekvései során hozzon fenntartható döntéseket.
2.3.3 Kutatói szemléletmód	2.3.3.1 Komplex fenntarthatósági problémák tervezése és megoldása során alkalmazza és integrálja a különböző tudományágak ismereteit és módszereit, javasoljon kreatív és innovatív ötleteket és megoldásokat.

2.4 CSELEKVÉS A FENNTARTHATÓSÁGÉRT

2.4.1 Politikai kötelezettségvállalás	2.4.1.1 A demokratikus elveket figyelembe véve kritikusan értékeli a politikákat a fenntarthatóság szempontjából, és vegyen részt a fenntartható politikák és gyakorlatok kialakításában helyi, regionális, nemzeti és globális szinten.
2.4.2 Kollektív intézkedés	2.4.2.1 A fenntarthatóság érdekében tett erőfeszítései és intézkedései során vegye figyelembe a demokratikus elveket, aktívan és elkötelezetten (konstruktívan) működjön együtt másokkal.
2.2.3 Egyéni kezdeményezés	2.4.3.1 Legyen tisztában saját lehetőségeivel és felelősségével a fenntartható cselekvés és fellépés terén, egyéni, kollektív és politikai szinten.

3.1 LELKI JÓLLÉT

3.1.1 Öntudatosság	3.1.1.1 Érzékelje és ismerje fel saját megéléseit (érzések, érzelmek, gondolatok, értékek, szükségletek, vágyak) és saját viselkedését. 3.1.1.2 Tapasztalatai révén értse meg saját megélése szempontjainak (érzések, érzelmek, gondolatok, értékek, szükségletek, vágyak) az összefüggéseit különleges helyzetekben (pl. amikor sikert vagy kudarcot él át a tanulásban és a szociális kapcsolatokban).
3.1.2 Önirányítás	3.1.2.1 Legyen képes irányítani/kezelti saját észlelését és viselkedését (pl. stresszes tanulási és szociális helyzetekben). 3.1.2.2 Fejlessze az önbizalmát és az önbecsülését. 3.1.2.3 Hatékonyan kezelje a bizonytalanságot és a komplexitást. 3.1.2.4 Hatékonyan kezelje és szervezze meg a tanulási időt és a szabadidőt.
3.1.3 Célok kitűzése	3.1.3.1 Azonosítsa saját érdeklődési körét, tulajdonságait, erősségeit és gyengéit, ennek megfelelően tervezze meg rövid és hosszú távú (szellemi, fizikai, szociális és tanulási) céljait. 3.1.3.2 Kövesse nyomon a tervezett célok elérését és változását. 3.1.3.3 Fejlessze az elkötelezettségnek és a kitartásnak, valamint a jutalmazás késleltetésének a képességét.
3.1.4 Rugalmas gondolkodásmód	3.1.4.1 Fejlessze személyes rugalmasságát, a fejlesztő gondolkodásmódot, a kíváncsiságot, az optimizmust és a kreativitást. 3.1.4.2 Hatékonyan kezelje a proaktív gondolkodásmódot igénylő problémaszituációkat.
3.1.5 Felelősség és autonómia	3.1.5.1 Erősítse a felelősségtudatát és az autonómiát, óvja meg a személyes integritását.

3.2 TESTI JÓLLÉT

3.2.1 Mozgás és ülés	3.2.1.1 Fogja fel a napi testmozgás fontosságát az egészség és a jó közérzet szolgálatában. 3.2.1.2 Erősítse a mozgás iránti pozitív hozzáállását. 3.2.1.3 Végezzen különböző mozgástevékenységeket, stresszoldóként is a megterhelő mindennapokban. 3.2.1.4 Ismerje a hosszan tartó ülés káros hatásait, alakítson ki szokásokat az ülés megszakítására és csökkentésére.
3.2.2 Étrend és táplálkozás	3.2.2.1 Értse meg a kiegyensúlyozott étrend fontosságát. 3.2.2.2 Egészséges táplálkozási szokásokat alakítson ki. 3.2.2.3 Pozitív hozzáállást alakítson ki az élelmiszerek és az étkezés iránt.
3.2.3 Kikapcsolódás és pihenés	3.2.3.1 Fogja fel a szellemi vagy fizikai megterhelést követő pihenés és kikapcsolódás fontosságát. 3.2.3.2 Sajátítson el különböző relaxációs technikákat, és használja azokat, amelyek a legjobban működnek az esetében. 3.2.3.3 Fogja fel a megfelelő alvási szokások fontosságát a hatékony fizikai és szellemi működés, valamint viselkedés szempontjából.
3.2.4 Biztonság	3.2.4.1 Ismerjen meg különböző, az egészségmegőrzést szolgáló védőintézkedéseket. 3.2.4.2 Biztonságosan és felelősségteljesen járjon el, ügyelve saját és mások egészségének a megőrzésére.
3.2.5 A függőség különböző formáinak a megelőzése	3.2.5.1 Szerezzen ismereteket a függőség formáiról és fokozatairól, valamint arról, hogyan lehet azokat az egészséges életmód segítségével elkerülni vagy megelőzni.

3.3 SZOCIÁLIS JÓLLÉT

3.3.1 Társadalmi és sokszínűségi tudatosság	3.3.1.1 Tudatosítsa saját észlelését és viselkedését a másokkal való kapcsolatokban. 3.3.1.2 Ismerje és ismerje fel a sokféleséget mind a közvetlen (osztály, társak, család), mind a tágabb (iskola, helyi közösség, társadalom) környezetében.
3.3.2 Kommunikációs készségek	3.3.2.1 Fejlessze az aktív hallgatást, az asszertív kommunikációt, a mások iránti érdeklődést és a másokkal való törődés kifejezésének a képességét.
3.3.3 Együttműködés és konfliktusmegoldás	3.3.3.1 Erősítse az együttműködési képességét, valamint a tiszteletteljes és asszertív kommunikáción, az egyenlőségen alapuló minőségi kapcsolatok kialakításának és fenntartásának képességét az osztályban, a családban, az iskolában és a tágabb közösségben. 3.3.3.2 Konstruktívan vegyen részt különböző típusú kapcsolatokban különböző területeken.
3.3.4 Empátia	3.3.4.1 Erősítse a másik nézőpontja megértésének és magáévá tételének a képességét. 3.3.4.2 Ismerje fel az ön maga és a másik észlelése közötti határokat. 3.3.4.3 Irányítsa a kapcsolatokban saját viselkedését, egyszerre több nézőpontot figyelembe véve.
3.3.5 Proszociális magatartás	3.3.5.1 Erősítse a másoknak nyújtandó segítség szükségességének a felismerését és tudatosítását. 3.3.5.2 Ismerje fel saját segítség iránti igényét és a segítségkeresési stratégiákat. 3.3.5.3 Erősítse a társadalmi felelősségvállalást.

4 /// DIGITÁLIS KOMPETENCIÁK

KÖZÖS CÉLOK ÉS A TANTERVEKBE VALÓ BEÉPÍTÉSÜK

C. KIADVÁNY NYOMÁN WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMÁCIÓ- ÉS ADATMENEDZSMENT

4.1.1 Adatok, információk és digitális tartalmak keresése és szűrése	4.1.1.1 Fejezze ki információs igényét; adatokat, információkat és digitális tartalmakat keressen digitális környezetben, fejlessze személyes keresési stratégiáit.
4.1.2 Adatok, információk és digitális tartalmak értékelése	4.1.2.1 Elemezze, hasonlítsa össze és kritikusan értékelje az adatok, információk és digitális tartalmak hitelességét, megbízhatóságát.
4.1.3 Adatok, információk és digitális tartalmak kezelése	4.1.3.1 Legyen képes adatokat és információkat gyűjteni, feldolgozni, bemutatni és tárolni (merevlemezen, felhőben, pendrive-on stb.), majd azokat később előhívni.

4.2 KOMMUNIKÁCIÓ ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS

4.2.1 Interakció digitális technológiák használatával	4.2.1.1 Tudjon többféle digitális technológia használatával másokkal kommunikálni, értse a megfelelő kommunikációs eszközöket az adott helyzetben.
4.2.2 Megosztás digitális technológiák segítségével	4.2.2.1 Megfelelő digitális technológiák segítségével tudjon másokkal adatokat, információkat és digitális tartalmakat megosztani. Közvetítő szerepben működjön, és ismerje a hivatkozási és forrásmegjelölési gyakorlatokat.
4.2.3 Állampolgári részvétel digitális technológiák segítségével	4.2.3.1 Legyen képes megkeresni és használni digitális szolgáltatásokat a társadalomban való részvételhez. Keressen olyan csoportokat, amelyek az ő érdekeit képviselik, és amelyek segítségével tevékenyen változtatási javaslatokat tehet.
4.2.4 Együttműködés digitális technológiák segítségével	4.2.4.1 Legyen képes kiválasztani a közös tartalomkészítéshez szükséges digitális eszközöket, és törekedjen a tagok közti együttműködésre.
4.2.5 Netikett	4.2.5.1 A digitális technológiák és hálózatok használata során igyekezzék az adott csoportban érvényes viselkedési normáknak megfelelni.
4.2.6 A digitális személyazonosság kezelése	4.2.6.1 Hozzon létre egy vagy több digitális személyazonosságot, azokat tudja kezelni, védje meg saját jóhírért, felelősségteljesen bánjon az interneten és különböző digitális környezetekben a digitális eszközök és szolgáltatások alkalmazásával létrejött adatokkal.

4.3 DIGITÁLIS TARTALMAK LÉTREHOZÁSA

4.3.1 Digitális tartalmak fejlesztése	4.3.1.1 Különböző formátumokban digitális tartalmakat állítson elő és szerkesszen.
4.3.2 Digitális tartalmak szerkesztése	4.3.2.1 A digitális tartalmakat gazdagítsa képek, zene, videofelvételek, vizuális effektusok stb. hozzáadásával.
4.3.3 Szerzői jog és engedélyek	4.3.3.1 Ismerje a szerzői jogokat és a licenceket. Tartsa tiszteltben a szerző jogokat, és azokra megfelelően hivatkozzon.
4.3.4 Programozás	4.3.4.1 Legyen képes utasítást írt egy számítógépes rendszernek egyszerű probléma megoldásához végrehajtásához. Tudja kijavítani a program egyszerűbb hibáit.

4.4 BIZTONSÁG

4.4.1 Eszközök védelme	4.4.1.1 Eszközeit és digitális tartalmait óvja megfelelő (erős) jelszóval, szoftverrel és biztonságos kezeléssel, ne hagyja őket felügyelet nélkül nyilvános helyen stb.
4.4.2 A személyes adatok és a magánélet védelme	4.4.2.1 A digitális környezetben óvja meg személyes és más adatait, azonosítsa a megbízható digitális szolgáltatásokat.
4.4.3 Az egészség és a jóllét védelme	4.4.3.1 Megfelelő mértékben alkalmazza a digitális technológiát, ügyelve a fizikai és lelki jóllétre, kerülve a digitális médiumok káros hatását.
4.4.4 Környezetvédelem	4.4.4.1 Legyen tisztában a digitális technológiák és használatuk környezeti hatásaival.

4.5 PROBLÉMA MEGOLDÁS

4.5.1 Technikai problémák megoldása	4.5.1.1 Azonosítsa és oldja meg a digitális eszközök működtetése és a digitális környezetek használata közben felmerülő egyszerű technikai problémákat.
4.5.2 Igények és technológiai válaszok megfogalmazása	4.5.2.1 Azonosítsa és mérje fel az igényeit, azokhoz igazodva válasszon és használjon digitális eszközöket.
4.5.3 Digitális technológiák kreatív alkalmazása	4.5.3.1 A digitális technológia segítségével hozzon létre megoldásokat és újításokat a folyamatokban és a termékekben.
4.5.4 A digitális kompetencia terén jelentkező hiányosságok felismerése	4.5.4.1 Ismerje fel a digitális kompetenciájában meglévő hiányosságokat, azokat szükség szerint jobbita és fejlessze, ezzel másokat is támogatva.

5.1 ÖTLETEK ÉS LEHETŐSÉGEK

5.1.1 Lehetőségek felfedezése	5.1.1.1 Autentikus problémákban fedezze fel a lehetőségét annak, hogy saját maga és mások számára értéket teremtsen.
5.1.2 Kreativitás és innováció	5.1.2.1 A kihívások megoldása során alkalmazza kreatív módon a tudását és tapasztalatait a jobb megoldások létrehozásában. 5.1.2.2 Vegye számba a probléma lehetséges megoldásait (ötleteit) törekedve arra, hogy értéket teremtsen mások számára.
5.1.3 Jövőkép	5.1.3.1 Alkosson jövőképét, amely tartalmazza a válaszokat arra a kérdésre, mit akar tenni a jövőben, milyenné szeretne válni, és milyen közösség kialakításához szeretne hozzájárulni.
5.1.4 Ötletek értékelése	5.1.4.1 Értékelje a megoldásokat úgy, hogy vegye figyelembe a mások jóllétét biztosító elvek szempontjait, és válassza ki a megfelelő megoldást.
5.1.5 Etikus és fenntartható gondolkodás	5.1.5.1 Ismerje fel és értékelje a döntéseinek és a cselekedeteinek a közösségre és a környezetre kiváltott hatását.

5.2 FORRÁSOK

5.2.1 Öntudat és énhatékonyság	5.2.1.1 Azonosítsa saját kívánságait, erősségeit és hiányosságait, higgyen abban, hogy pozitívan tudja befolyásolni az embereket és a helyzeteket.
5.2.2 Motiváció és kitartás	5.2.2.1 Legyen pozitív beállítottságú, magabiztos, és a kihívás megoldására összpontosítson. 5.2.2.2 Legyen kitartó az összetettebb feladatok megoldásában is.
5.2.3 Források mozgósítása	5.2.3.1 Tegyen szert az ötletektől a cselekvésig való eljutáshoz szükséges (anyagi, nem anyagi és digitális) információkra és eszközökre, azokat felelősségteljesen és hatékonyan kezelje, betartva a hatékony idő- és pénzügyforrás-használat elvét.
5.2.4 Más személyek mozgósítása	5.2.4.1 Bátorítson és motiváljon másokat a közös feladatok megoldására. 5.2.4.2 Keressen megfelelő segítséget más személytől (pl. társtól, tanártól, szakembertől stb.) vagy szakmai közösségtől. 5.2.4.3 Fejlessze az eredmények eléréséhez szükséges hatékony kommunikációs, tárgyalási, vezetői készségeket.
5.2.5 Pénzügyi műveltség	5.2.5.1 Különböző élethelyzetekben azonosítson és oldjon meg pénzügyi kihívásokat (pénzügyi eszközök forrásai, pénzkezelés, kapcsolattartás, ügyintézés pl. bankban, biztosítótársasággal és más pénzügyi intézményben, a szükséges pénzforrásokkal, kockázatokkal, valamint a hitelfelvétellel és befektetéssel, megtakarítással kapcsolatos döntések felmérése). 5.2.5.2 Felelős pénzügyi döntéseket hozzon a (személyes és közösségi) jóllét elérése érdekében. 5.2.5.3 Tegyen szert a minőségi mindennapi és szakmai élethez szükséges pénzügyi ismeretekre.

5.3 AKCIÓ

5.3.1 Kezdeményezőkézség	5.3.1.1 Vegyen részt és ösztönözzön a kihívások megoldásában, vállalva az egyéni és csoportos felelősséget.
5.3.2 Tervezés és irányítás	5.3.2.1 A problémamegoldás során tűzzön ki rövid, közép- és hosszú távú célokat, határozza meg a prioritásokat, és készítsen tervet. 5.3.2.2 Alkalmazkodjon az előre nem látható változásokhoz.
5.3.3 A bizonytalanság, kétértelműség és kockázat kezelése	5.3.3.1 Az előre nem látható helyzetekre pozitív hozzáállással és a sikeres megoldásra törekedve reagáljon. 5.3.3.2 A bizonytalanság, a kétértelműség és a kockázat csökkentése érdekében a döntéshozatal során hasonlítsa össze és elemezze a különböző információkat.
5.3.4 Másokkal való együttműködés	5.3.4.1 Működjön együtt különböző egyénnel vagy csoportokkal. 5.3.4.2 Az esetleges vitás kérdéseket konstruktív módon oldja meg, szükség esetén kössön kompromisszumot.
5.3.5 Tapasztalati tanulás	5.3.5.1 A kihívások leküzdésével szerezzen új tapasztalatokat, és azokat vegye figyelembe a további döntések meghozatalakor. 5.3.5.2 Ítéltse meg a kitűzött célok megvalósításának az eredményességét, felismerve ebben a további tanulás lehetőségét. 5.3.5.3 Ismerje fel a megszerzett tudás új helyzetekben való aktív alkalmazásának a lehetőségét. 5.3.5.4 A visszajelzéseket alkalmazza a vállalkozói kompetenciája további fejlesztésében.